

UTTALELSE FRA REGLEMENTSUTVALGET OM MULIG AVTALE MED KINDRED

Innledende presiseringer

Reglementsutvalget (heretter RU) understreker innledningsvis at vi ikke har tatt stilling til spørsmålet om den foreslåtte avtalen mellom det maltabaserte pengespillselskapet Kindred og Norges Sjakkforbund er forenlig med norsk lov, siden det er et spørsmål som ligger utenfor både vårt mandat og vårt kompetanseområde.

RU som organ har videre ingen mening om hensiktsmessigheten av å inngå en slik avtale. Vi har i samsvar med etablert praksis her utelukkende uttalt oss om hvorvidt inngåelse av en slik avtale vil stride mot NSF's lover, medlemsdemokrati og/eller organisasjonspraksis.

Forutsetningene for RUs uttalelse

RUs uttalelse om forslaget til avtale med Kindred forelå ikke da kongresspapirene ble utsendt, fordi sentralstyret eller administrasjonen ikke hadde tenkt på at dette burde vært forelagt RU. På vegne av sentralstyret har presidenten senere beklaget dette, og bedt om at RU i samsvar med vanlig praksis presenterer sine kommentarer for kongressen.

Sylvia Johnsen, Oslo SS, oversendte 10. juni 2019 følgende to spørsmål til RU:

«Sentralstyret har ikke fremmet forslag om å endre våre lover, og da blir det betimelig å spørre hvordan RU stiller seg til:

1. Er forslaget til Kindredavtale i henhold til våre lover §1
2. Vil medlemmer i sentralstyret være i brudd med §5 hvis de
 - a) uttaler seg på vegne av forbundet om politikk
 - b) inngår avtale om å binde forbundet til et politisk spørsmål»

RUs resonnementer og konklusjoner

RU finner det hensiktsmessig først å ta stilling til de to konkrete spørsmålene mottatt fra Sylvia Johnsen, og deretter legge til egne kommentarer om saken for øvrig.

§ 1 av NSF's lover lyder:

«Norges Sjakkforbund er en sammenslutning av sjakkretser, klubber og spillere. Forbundet er upolitisk og har som formål:

- Å være høyeste organ for sjakklivet i Norge og representere norsk sjakk overfor utlandet.
- Å ivareta spillernes, klubbenes og kretsenes interesser.
- Å øke interessen for og fremme sjakkspillet.»

RU kan ikke se at en avtale med Kindred vil være i strid med § 1. Formuleringer om at forbundet/organisasjonen er upolitisk, finnes med litt ulik ordlyd i mange ulike forbund/organisasjoner i Norge. Vanlig tolkning er at forbundet/organisasjonen ikke kan knytte seg til et bestemt politisk

parti, og det ligger vanligvis inne en intensjon om at forbundet/organisasjonen ønsker å holde en lav profil i politiske spørsmål uten direkte tilknytning til egen virksomhet/aktivitet. Det er svært vanlig at slike «upolitiske» forbund/organisasjoner, i og utenfor sports- og fritidssfæren, gjennom høringer og/eller på annen måte engasjerer seg i spørsmål knyttet til egen virksomhet/aktivitet.

I NSF's tilfelle er dette gjort ved mange anledninger tidligere, for eksempel når man overfor Regjeringen og Stortinget har arbeidet for å sikre bevilgninger til internasjonale sjakkarrangementer i Norge. Ikke sjelden vil et slikt engasjement være nødvendig for å øke interessen for og fremme sjakkspillet. Det er helt legitimt for NSF å engasjere seg for eksempel i spørsmål som angår offentlige finansieringsordninger for organisasjoner som driver med ulike typer sports- og fritidsaktiviteter, eller lovverk som har betydning for disse.

RU anser i forlengelsen av dette at Norges Sjakkforbund står fritt til å uttrykke sitt syn på den aktuelle politiske saken om monopol eller lisensordning for pengespill i Norge, uten at det vil bryte mot lovenes § 1. Hvorvidt det er et hensiktsmessig å uttale seg om slike saker, og om man i så fall bør forplikte seg til å innta bestemte synspunkter på dem for en angitt tidsperiode, er et spørsmål det her ikke tillegger RU å uttale seg om.

§ 5 av NSF's lover lyder:

«Alle forbundets medlemmer er pliktige til å følge forbundets lover og turneringsreglement, samt å følge de beslutninger sentralstyret og/eller reglementsutvalget måtte fatte.»

NSF praktiserer norsk organisasjonslivs vanlige prinsipper for ytringsfrihet, og det vil ifølge disse være full anledning til at tillitsvalgte på ulike nivåer fortsetter å gi uttrykk for sitt syn etter å ha blitt nedstemt i sentralstyret eller kongressen. Det vil derimot kunne oppstå en situasjon med brudd på forbundets lover, dersom medlemmer av sentralstyret i en slik situasjon presenterer sitt syn som NSF's syn etter å ha blitt nedstemt.

I forlengelsen av spørsmålet om § 1, som besvart over, kan RU ikke se at medlemmer av sentralstyret opptrer i strid med § 5 dersom de på vegne av Norges Sjakkforbund uttrykker sitt syn på en enkeltsak som forbundet har vedtatt å uttale seg om, og uttaler seg i samsvar med dette vedtaket. Det vil også være fullt forenlig med lovene til NSF dersom medlemmer av sentralstyret forplikter seg til å arbeide for et syn på en slik sak i en avgrenset tidsperiode – forutsatt at dette er basert på demokratisk fattede vedtak med klare forutsetninger.

RU kan etter dette ikke se at det forutsetter endring av verken § 1 eller § 5 i NSF's lover dersom kongressen i 2019 skulle vedta å inngå en avtale med Kindred, som foreslått av sentralstyret. Inngåelse av en slik avtale forutsetter, så langt RU kan se, ikke noen endring av NSF's lover.

Et element i dette er også at kongressen som NSF's øverste organ bør og skal ha et langt større handlingsrom enn sentralstyret til å fatte vedtak for perioden frem til neste kongress. RU finner det åpenbart at avtaler at den karakter og det omfang som det er snakk om her bør behandles av kongressen, men anser at kongressen må stå fritt til å vedta eller forkaste foreslåtte avtaler som er forenlige med norsk lov og NSF's egne lover. RU finner således at sentralstyret har håndtert saken med Kindred-avtalen i samsvar med etablert organisasjonspraksis og medlemsdemokrati, når den fremlegges til avgjørelse på kongressen. Det kan godt diskuteres om en så komplisert sak med så store konsekvenser burde vært presentert for klubber og kretser i bedre tid før kongressen, og en noe lengre varslingstid kunne vært heldig for medlemsdemokratiet. Kongressen har likevel åpenbart adgang til å behandle saken og fatte lovlige vedtak om den, dersom et flertall på kongressen ønsker det.

RU finner derimot at det vil kunne være en både betydelig og betenkelig innsnevring av medlemsdemokratiet i NSF, dersom kongressen i 2019 fatter et vedtak som forplikter forbundet for fem år fremover til å innta et bestemt standpunkt i et spørsmål av politisk karakter. Vanlig praksis i NSF er at flertallsvedtak fra kongressen forplikter sentralstyret og organisasjonen for øvrig for ett år fremover, men kan endres av et nytt flertallsvedtak på neste års kongress.

(Blant annet ved tildeling av kommende års NM-arrangementer har kongressen fattet vedtak med virkning for flere år fremover, men påfølgende års kongress har da hatt en reell mulighet til å frata arrangøren arrangementet dersom forutsetningene endret seg på en måte som fjernet tilliten til at arrangøren kunne gjennomføre arrangementet på en forsvarlig måte. I de tilfeller hvor kongressen har vedtatt å påta seg internasjonale arrangementer flere år frem i tid, ville det i ytterste konsekvens også vært mulig for senere års kongresser å vedta at forbundet skulle frasi seg dette/disse. Kongressene i NSF har nesten aldri fattet vedtak med en så lang tidsramme som fem år, og aldri fattet vedtak med så potensielt store økonomiske konsekvenser for en så lang tidsramme.)

Dersom kongressen i 2019 vedtar en avtale med så lang varighet og så store økonomiske konsekvenser som det her er foreslått, er det etter RUs mening sterkt ønskelig at det legges inn i avtalen klausuler som gir kongressene i 2020, 2021, 2022 og 2023 reell mulighet til å si opp avtalen.

NSFs lover inneholder ingen bestemmelse som forbyr NSF å inngå hemmeligstemplede avtaler med private aktører. Lovene forbyr dermed ikke at kongressen kan gi sentralstyret fullmakt til å inngå en slik avtale. RU finner imidlertid at den type hemmeligstemplede avtaler vil være et svært betenkelig brudd med NSF's idealer om åpenhet, som man både i kontakt med offentlige myndigheter og verdenssjakkforbundet FIDE i andre sammenhenger har vært svært opptatt av. En hemmeligstemplet avtale vil bli enda mer betenkelig dersom det gjelder en sak som kan ha store økonomiske konsekvenser for NSF og/eller innebærer at man tar stilling i saker som er sterkt omstridte blant medlemmene. RU vil derfor anse en hemmeligstemplet avtale med Kindred som et svært betenkelig brudd på NSF's åpenhetsidealene og organisasjonspraksis.

RU har med dette besvart innsendt spørsmål og avgitt sine kommentarer om den mulige avtalen med Kindred, som er eneste forslag fremmet til årets kongress i NSF. RUs uttalelse om saken er enstemmig, og støttes også av de to varamedlemmene.

RUs medlemmer og varamedlemmer har, for ikke å skape noen tvil om habilitet før vår uttalelse, hittil holdt en svært lav profil i debatten om den mulige avtalen med Kindred. I samsvar med vanlig praksis vil RUs medlemmer og varamedlemmer stå fritt til å uttale seg om andre sider av saken og delta i debatten på lik linje med andre medlemmer av NSF, etter at RU har avgitt sin uttalelse til kongressen.

Gjøvik/Bergen/Sarpsborg/Oslo/Tromsø, 20.06.2019

For RU

Hans Olav Lahlum (Akademisk SK), leder

Tom Georg Eriksen (Sotra SK), sekretær

Øyvind Bentsen (Sarpsborg SK), medlem

Inge Sandstad Skronnal (Akademisk SK), varamedlem

Øyvind Pedersen (Tromsø SK), varamedlem

